

H. C. Toft: Jeg kan i lighed med undervisningsministeren og ordføreren for socialdemokratiet tiltræde forslaget. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der i høj grad er et behov for at styrke den primære sundhedstjeneste, og at det er så helt afgørende at søge at vende den udvikling, der giver sig udslag i en stagnerende tilgang af praktiserende læger.

Forslagsstillerne gør i bemærkningerne til forslaget opmærksom på, at nettotilgangen har været meget lav, og at gennemsnitsalderen for praktiserende læger i 1968 var over 50 år. Jeg kan her tilføje, at mangelen på praktiserende læger meget hurtigt vil være akut, især i visse områder af landet; jeg er bekendt med områder, der dækkes af læger, af hvilke ingen er under 62 år. På denne baggrund er der et virkeligt behov for initiativer, der kan kalde på den lægeuddannedes interesse for lægegering uden for hospitalsvæsenet.

Det forslag, der her behandles, har også den begrundelse, at man ved at få oprettet et institut for almen medicin skulle styrke tilgangen til almen praksis. Når tilgangen til almindelig lægepraksis har været så ringe, er grunden sikkert ikke alene, at vi ikke har haft tilstrækkelige specielle muligheder for uddannelse i almen medicin, men også og snarere, at udbygningen af vort hospitalsvæsen med en lang række specialer har åbnet langt flere hospitalsstillinger end forhen, og at man som hospitalslæge har kunnet få mere regelmæssige arbejdsmuligheder og etableret samarbejde med kolleger.

Det er derfor vigtigt at gøre vilkårene for de praktiserende læger mere attraktive, end de er i dag, hvor det er blevet vanskeligere og vanskeligere at finde afløserne for dem, der forlader de praktiserende lægers rækker. Det er åbenbart, at de yngre læger, der ønsker at virke som praktiserende læger, i høj grad sætter på at få et kollegialt arbejdsfællesskab med flere læger og et arbejdsfællesskab, der også omfatter andre dele af den egentlige primære sundhedstjeneste, opbygget om de såkaldte lægehuse eller helsehuse.

Samtidig med at vi udtrykker velvilje over for det stillede forslag, må vi kunne drøfte, om der skal være mere end ét institut. Dog vil jeg gerne understrege, at vi i den konservative folketingsgruppe finder

det påkrævet, at man fra regeringens side støtter og fremmer bestræbelserne på at få opbygget helsehusene. De ældre læger, der kun har en begrænset tid tilbage som praktiserende læger, vil sjældent være initiativtagere hertil. Det, man skal hidkalde, er yngre læger, og derfor vil det ofte være nødvendigt med et kommunalt initiativ for at få etableret et helsehus, hvor lægerne kan leje sig ind.

I disse helsehuse med forskellige faciliteter vil det ofte være muligt at give ambulantly behandling, ligesom mange forundersøgelser inden en eventuel hospitalsbehandling kan finde sted dér og derved nedsætte indlæggelsestiden på hospitalet. Det er der i høj grad brug for, så vi får hospitalskapaciteten udnyttet på bedste måde. Vi ved jo, hvor dyrt hospitalsbyggeri er, hvor dyr en sengedag er, og hvor lange ventelisterne er for mange af hospitalernes vedkommende.

Jeg vil derfor bede undervisningsministeren henstille til indenrigsministeren, der ikke er til stede, at denne går aktivt ind i arbejdet for oprettelse af lægehuse på den måde, at der om fornødent åbnes særlige muligheder for kommunerne for optagelse af lån i disse helsehuse. Man kunne eventuelt i fremtiden udlåne af sygekassernes formue til disse formål mod normal forrentning, således at fonden kan opfylde de formål, der er tiltænkt den.

Jeg er selvfølgelig ikke uvidende om, at der i år er et låneloft for kommunerne, men det var den tidligere regerings hensigt, at der fremover skulle finde en samordning sted af de samlede offentlige udgifter, statens, amternes og kommunernes, og jeg mener at have læst, at den nuværende indenrigsminister er af samme opfattelse. I alt fald ved jeg, at budgetministeren er det. Derfor vil jeg gerne henstille og opfordre til, at man lægger stor vægt på ved samordningen af de offentlige udgifter, at midler kan anvendes til helsehuses etablering. Det kan spare mange penge på hospitalssektoren, samtidig med at i alt fald en del af behandlingen kan foregå nær patientens hjem, så patienten kan forblive i sit hjem, hvad alle sikkert vil tillægge stor vægt.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige forslaget stor velvilje, men som sagt finder jeg det påkrævet også af tidsmæssige og økonomiske grunde, at vi i videst muligt